

Ontwerp erf - CONCEPT
De Wetering 3 Meppel

Project : Landschappelijke inpassing
 Opdrachtgever : Mts. De Boer - Chattellon
 Datum : 11 september 2019
 Schaal : 1:700/ A3 formaat

Christel Snoep
 T: 06-19682268
 E: christel@erfenlandschap.nl
 www.erfenlandschap.nl

Ontwerp landschappelijke inpassing

De Wetering 3 in Meppel

Opdrachtgever : Maatschap De Boer-Chattellon
Datum : 11 september 2019
Versie : concept

© Erf en Landschap
Tweede Compagnonsweg 36a
Oudehorne
Tel. 06-19682268
Email: christel@erfenlandschap.nl

Inleiding

Het karakteristieke boerenerf aan De Wetering 3 in Meppel is in eigendom van maatschap De Boer-Chattellon. Op deze locatie wordt een melkveehouderij gehouden. In de loop der jaren is het bedrijf groter geworden. Het voornemen is om het bestaande boerenerf uit te breiden met een nieuwe mestsilo.

De gewenste uitbreiding, de bouw van een nieuwe mestsilo, is gepland aan de noordzijde van het erf, buiten het oorspronkelijke bouwblok. Deze locatie is om meerdere bedrijfsmatige redenen gewenst. Bij de realisatie van uitbreiding op deze plek is het van belang dat er een landschappelijke inpassing plaatsvindt en dat het erf op een natuurlijke manier blijft aansluiten bij de omgeving. Erf en Landschap is gevraagd een ontwerp op te stellen voor de landschappelijke inpassing van het erf. Een ontwerpplan biedt een goede basis om het erf in te richten met geschikte en passende beplantingsvormen die thuishoren op een agrarisch erf en die aansluiten op het karakteristieke landschap in de nabije omgeving.

Locatie en omgeving

Het erf ligt in het zuidwesten van de provincie Drenthe, in het landelijk gebied van de gemeente Meppel. Het aanwezige landschapstype is het landschap van de esgehuchten en kamptongingen. Dit landschapstype is karakteristiek en benoemd in diverse beleidsnota's zoals de Structuurvisie Meppel en de Cultuurhistorische Inventarisatie & Waardenstelling Meppel.

De planlocatie ligt aan de oostzijde van Meppel en ligt in het deelgebied 'Broekhuizen' ten noorden van het Reestdal. Het gebied kent een rijke historie en wordt hoog gewaardeerd. In dit gebied zijn veel monumentale, historische boerderijen te vinden. Deze liggen verspreid in het onregelmatig verkavelde landschap. Het landschap is kleinschalig: houtwallen, boomgroepen, bospercelen en (weg-) beplanting zorgen voor een besloten karakter van het gebied. Ook is er een reliëf verschil aanwezig en zijn er kleine essen te vinden, waarbij veelal boerderijen zijn gelegen.

Het erf grenst aan de voorzijde aan het kanaal, de Hoozeveense Vaart. Watergang de Wetering eindigt ter hoogte van de planlocatie. Bijzonder in het gebied zijn ook de oude zandpaden en half verharde lanen met karakteristieke laanbeplanting, zoals ook aanwezig aan de west- en oostzijde van de planlocatie: het Kuipersdijkje.

Het aanwezige landschapstype is kenmerkend voor de omgeving en de waarden zijn belangrijk vanwege de eigen karakteristieken. Bij het veranderen of vernieuwen van een erfinrichting is het wenselijk dat de ruimtelijke en cultuurhistorische kwaliteiten en structuren worden behouden of versterkt.

Landschappelijke inpassing met streekeigen beplanting

Bij nieuwbouw op een agrarisch erf is het belangrijk dat de nieuwe inrichting past in het omliggende landschap. Dat betekent dat er een natuurlijke aansluiting moet plaatsvinden tussen een erf en de omgeving en dat nieuwe bebouwing past binnen de historische structuren. Met een goede locatiekeuze en toepassing van streekeigen beplanting kan hieraan voldaan worden. Belangrijk is dat de nieuwe inrichting een bijdrage levert aan het landschap en dat er een functionele situatie en indeling ontstaat. Bedrijfsvoering en landschappelijke inpassing kunnen op een goede manier gecombineerd worden op het erf. Het ontwerp houdt rekening met de aanwezige gebiedswaarden die als basis dienen voor de inrichting van het perceel.

Beplanting laat een verschil zien tussen een 'voor erf', het woongedeelte en het 'achter erf', het bedrijfsgedeelte van de boerderij. Het voor erf is vaak kleinschalig met de aanwezigheid van bijvoorbeeld solitaire bomen, hagen, sierbeplanting en een moestuin. Het achter erf is grootschalig van opzet en kenmerkt zich doorgaans met grovere beplantingslijnen zoals houtsingels en bomenrijen. Het is wenselijk om het verschil tussen voor- en achter erf op boerenerven duidelijker te accentueren.

Streekeigen beplanting op een erf heeft ook een belangrijke natuurfunctie. De beplanting zorgt voor nest-, foerageer- en schuilgelegenheid voor vogels en kleine zoogdieren.

Toelichting ontwerp

Bestaande situatie beplanting

Het bestaande erf is zeer kenmerkend voor de streek en de inrichting is gebaseerd op de functie van de locatie als agrarisch boerenerf. De plek is omringd met waardevolle en historische groene elementen.

Op en rondom het erf is veel beplanting aanwezig en deze beplanting laat de geschiedenis van het erf zien. Rondom de karakteristieke boerderijwoning is veel beplanting aanwezig, waaronder twee beeldbepalende rode beukenbomen, die zorgen voor een mooie landschappelijke inpassing van dit gedeelte van het erf. Samen met de aanwezige hagen, plantvakken en bomenrijen vormen zij een aantrekkelijk en groen aanzicht van het bedrijf vanaf de openbare weg. Het erf rondom de boerderij onderscheidt zich hiermee duidelijk als 'voor'erf' ten opzichte van het bedrijfsgedeelte.

Rondom het bedrijfsgedeelte zorgen oude beplantingsstructuren voor een aantrekkelijke groene omgeving. De oude erfgrenzen zijn grotendeels gemarkeerd met beeldbepalende bomenrijen die zorgen voor een karakteristieke en besloten sfeer. Aanwezige boomsoorten in deze rijen zijn voornamelijk beuk en eik.

Nieuwe situatie

Op de ontwerptekening is de nieuw beoogde situatie ingetekend met daarop de plannen voor de bouw van een mestsilos. Daarnaast zijn ook de bestaande en nieuwe beplantingsvormen en landschapselementen ingetekend. Deze bijbehorende toelichting beschrijft de nieuwe situatie en hoe deze situatie kan worden gerealiseerd.

Uitbreiding erf: nieuwe mestsilos

Maatschap De Boer-Chattellon heeft het voornemen om een nieuwe mestsilos te bouwen aan de noordoost zijde van het erf. De silos wordt gebouwd om mest te kunnen opslaan. De silos heeft een doorsnede van 25 meter en een hoogte van maximaal twee meter. De plek van de nieuwe silos is de meest gunstige omwille van de bedrijfsvoering. De gewenste uitbreiding ligt op het achtererf, echter wel buiten het bestaande bouwblok van de boerderij.

De mestsilos is zodanig gesitueerd dat de zichtlijn vanaf de openbare weg (vanaf de boerderij van de overburen) tussen de twee bestaande stallen door behouden blijft. Om deze reden is de silos meer naar het oosten gepositioneerd. Gunstig is dat de mestsilos in dezelfde lijn ligt als de bestaande voersilos en er hierdoor een praktische en logische erfindeling ontstaat.

Landschappelijke inpassing

Herstel bomenrijen oude erfgrens

Zoals eerder vermeld wordt het erf voor een groot gedeelte omringd door oude, beeldbepalende eiken- en beukenbomen. Deze bomen hebben een hoge waarde voor het landschap en de omgeving en laten de historische structuur van het erf zien. De bomenrijen dienen te allen tijde behouden te worden. Geadviseerd wordt om op de plekken waar bomen zijn weggevallen nieuwe bomen aan te planten zodat de bomenrijen intact blijven. Dit geldt vooral voor de bomenrij aan de noordzijde van het erf, naast de kuilplaten.

-Soorten bomen: groene beuk en zomereik

Struweelhaag noord- en oostzijde mestsilo

Voor behoud van een mooi en groen aanzicht van de achterzijde van het erf wordt geadviseerd om een struweelhaag te realiseren rondom de mestsilo. Het is niet wenselijk om bomen te realiseren op locatie: wegens praktische redenen en om ondergeschikt te blijven aan de bomenrijen en de bomenlaan langs het oude Kuipersdijkje die als historische hoofdelementen zichtbaar aanwezig moeten blijven in het landschap.

Een struweelhaag bestaat uit opgaande struikvormers die vrij uit kunnen groeien. Struweelhagen zijn landschappelijk waardevolle elementen door toepassing van diverse soorten struikvormers met verschillende bloeitijden en -kleuren. De hagen hebben een hoge natuurwaarde en vormen geschikte leefgebieden voor fauna. De haag op locatie bestaat uit twee en drie rijen struikvormers, ofwel bosplantsoen, met een plantafstand van een meter. Diverse soorten bosplantsoen zijn gecombineerd in de haag.

-Soorten in de struweelhaag: hazelaar, lijsterbes, sporkehout, hulst en kardinaalsmuts. Van alle soorten 20%

Grastalud kuilplaten noordzijde erf

De achterzijde van de erfgrans is duidelijk herkenbaar in het landschap, door de aanwezigheid van de bomenrijen. Ten noorden van deze bomenrijen zijn kuilplaten gerealiseerd en het is wenselijk dat deze kuilplaten opgenomen worden binnen de mogelijk nieuwe bestemming als bouwvlak.

De aanwezige kuilplaten zijn grotendeels ingepast in het landschap door aanleg van een grastalud. Het talud biedt een goede oplossing zodat de betonplaten niet zichtbaar zijn in het landschap. Van belang is dat deze grastaluds te allen tijde aanwezig blijven en hoog genoeg zijn zodat de randen van de silo's niet zichtbaar zijn.

Het is niet wenselijk om beplanting langs de silo's te realiseren zodat ook hier de historische erfgrans, de bomenrij als beeldbepalend landschapselement, zichtbaar aanwezig blijft in het landschap.

Beschrijving boom- en struiksoorten

Boomvormers

- Groene beuk (*Fagus sylvatica*)
- Zomereik (*Quercus robur*)

Bosplantsoen/ struikvormers

- Hazelaar (*Corylus avellana*)
- Sporkehout (*Rhamnus frangula*)
- Lijsterbes (*Sorbus aucuparia*)
- Hulst (*Ilex aquifolium*)
- kardinaalsmuts (*Euonymus europaeus*)